Nro 46.

KURYER LITEWSKI

Za Naywyższym Dozwoleniem

IMPERATORA JMCI CAŁEY ROSSYI.

w WILNIE V. S. 7. CZERWCA 1802. ROKU W SOBOTĘ

Do Redaktora Gazet Litewskich.

Szczepienie krowiey ospy, wynalazek naypożytecznieyszy ludzkiemu plemieniu, zaprowadzone do Wilna naprzod staraniem JP. Professora Becu, codziennie staie się powszechnieysze. Prawie wszyscy Lekarze i Chirurgowie tuteysi zatrudniaią się tém szczepieniem zawsze z pomyślnym zarówno skutkiem, jak w zagranicznych kraiach. W S. Petersburgu JEY IMPERATORSKA MOSC MARYA TEODOROWNA gorliwa o wydoskonalenie wszystkiego co ulgę przynieść może ludziom cierpiącym, roskazała szczepić krowią ospę w osobnym Institucie, na to szczególniey poświęconym pod Naywyższą JEY opieką. JP. Professor Lobenwein Prezydent Fakultetu Lekarskiego w Uniwersytecie Wileńskim, chcąc dostać ospę krowią z pomienionego Instytutu, i bydź pewnym że jest naylepsza, udał się do JW. Barona Nicolai Prezydenta Akademii Scyencyi Petersburgskiey. Za jego wdaniem się IMPERATOROWA JMOSC Wdowa łaskawie zalecić raczyła przesłanie JP. Lobenweinowi materyi ospy zebraney w Instytucie. Kładniemy wypis listu JW. Barona do niego.

„Przełożyłem prosbę WP. J. I. Mci; natychmiast roskazała JP. Pommo Lekarzowi domu podrzutków zatrudniaiącemu się szczepieniem ospy, ażeby wydał mnie materyą, ktorą do Wilna przesłać miałem. Co uczynił niezwłocznie; odbierzesz WP. naczynie pocztą. JP. Pommo szczęśliwy jest w operacyach swoich; od 18. miesięcy niema przykładu, żeby choć jedno dziecię, z wielkiey liczby którym wakcynę szczepił zaraziło się ospą naturalną, chociaż spać im kazano w iednym łóżku z chorémi na nią. Życzę równego powodzenia, i kontent będę, gdy mi WP. o tém doniesiesz. Jestem.

Baron Nicolai.

JP. Lobenwein użył materyi sobie przysłaney z Petersburga; udała się naypomyśniey operacya; ospę potém wielu innym dzieciom zaszczepiono. Ostrzega mieszkaiących na Prowincyi, którzyby chcieli swoie dziatki tym końcem do miasta przywozić, że 3 tygodnie tu muszą zabawić. Rozumie że nie potrafi lepiey odpowiedzieć zamiarom dobroczynnym JEY IMPERATORSKIEY MOSCI, jak udzielaiąc tego dobrodzieystwa ludziom ubogim; dla nich więc naznaczy czas, w którymby każdemu mógł usłużyć.

z Petersburga V. S. 27. Maia.

IMPERATOR JMC przed wyiazdem z Narwy ogladał dom, w ktorym niegdyś mieszkał PIOTR W. przypatruiąc się z ukontentowaniem rożnym sprzętom ktorych używał, dotąd w całości zachowanym; dom zaś zupełnie stary naprawić roskazał, jako szacowną dla Rossyan pamiątkę. Tegoż d. 21. nocował Monarcha w Jewie, 45. wiorst od Narwy. Nazaiutrz przeieżdżaiąc przez Derpt, wysiadł z karety, przez Kuratora Graffa Manteufel spotkany i zaprowadzony do Uniwersytetu, pośrzód radosnych okrzyków ludu. W sali zebrani byli Professorowie i Studenci. Graff Manteufel witał IMPERATORA JMCI krotką mową, Professor Parot miał rzecz przydłużizą, wyrażaiąc że dzień ów pamiętnym będzie dla Uniwersytetu. Monarcha oswiadczywszy każdemu łaskę swoią, pospieszył w dalszą drogę, i nocował w Neinal o 106. wiorst od Narwy.

Admirał von Desin 1. zasiądzie w Senacie. Admirał Uszakow został głównym kommendantem Baltyckiey flotty galerney. Admirał Graf Woynowicz będzie Dyrektorem szkoł Czarnomorskich. Admirał Margrabia de Traversé będzie głównym kommendantem flotty Czarnomorskiey. Admirał Puszczyn na własną prośbę uwalnia się od służby z mundurem. Zmarły członek woiennego Collegium Generał Major von Hoven wymazuie się z rang listy. Schmidt lekarz został Konsyliarzem Stanu; Doktor Debu, Akuszer Frebin Konsyliarzami Kolleskiemi; Doktor Heincz Konsyliarzem Nadwornym. Posłany do Genui Sankowski Konsyliarzem Kolleskim; Ober Sekretarz Senatu Kowalew Stanu Konsyliarzem. Twerski Gubernator Cywilny Mertens uwolniony od służby; mieysce zastąpi Aktualny Stanu Konsyliarz Xiąże Uchtomski. Rządzący Senat odebrał rapport, że Uniwersytet Derptski d. 21. i 22. Kwietnia uroczystym obrządkiem został otwarty.

z Wiednia 6. Czerwca.

Generał Chasteler na woynach Francuzkich wsławiony, w nadgrodę zasług otrzymał Szefowstwo regimentu strzelców Tyrolskich, który jednak mie zatrzyma dawnieysze. Regiment pieszy przez śmierć Graffa Giulay wakuiący oddano Xiążęciu Esterhazy. — Z Królestwa Węgierskiego pozwolono zboże wywozić lądem i wodą. — Cesarz Jmć potwierdził ustanowione niedawno w Czechach Ekonomiczno-patryotyczne towarzystwo. — Tuteysza Akademia Nauk wyzwolonych, przyiętym do grona swoiego trzem Królewnom Neapolitańskim, dyplomata ich elekcyi oddała przez Professorów, Lampi, Fischerów; za co Królowa Matka o względach swoich Akademią zapewniła. — W Presburgu d. 25. Maia Arcy Xiąże Palatinus oświadczył Stanom, że Cesarz Jmć zachowuiąc w całości Konstytucyą i wolność narodu Węgierskiego pozwala obrać dwóch Strażników. Spleny, i Almazy obrani i potwierdzeni. Nowi urzędnicy przed Monarchą wykonali przysięgę w pałacu Prymasowskim siedzącym na Tronie.

Paswan Oglou walcząc długo i zawsze zwyciężaiąc Turków, jeszcze nie wyczerpał wszystkich sposobów oszukania grubego narodu. Nowe zwycięztwo odniosł podeyściem nie raz doświadczoném które dawno nieprzyiacielowi znaiome bydź musiało. Wysyła woysko niby do Belgradu, Widdin prawie bez obrony zostawuie na pozor zaleca nayważnieyszą cichość, rozgłasza swoy niedostatek w żywności, pieniądzach, żołnierzu; nawet wieść puszcza o śmierci swoiey. O czém słysząc Hospodar Wołoski, bespiecznie zmierza do Widdinu; staie w Ka-

lafat; lecz gdy żadnego nie spodziewa się odporu, chytry Pafswan czyni nocną wycieczkę, do obozu wpada, zabiera, gromi, zdobycz i jeńców do miasta prowadzi. Wkrótce następuie inna wyprawa. 8. tysięcy żołnierza wysłano do Wołofzczyzny, zkąd jefzcze zdobycz większa w towarach, pieniądzach, zakładniku. Miasto Flora, gdzie wielki był jarmark, zupełnie zrabowane. Stał o milę Bafza z 15. tysiącami woysk Sułtańskich; ten jednak, niewiadomo dla czego, nie wyirzał z namiotów. Pafswan zaś daley postępuie, chcąc zostać Panem udzielnym całey Wołofzczyzny; aż do Bukarestu nic mu się nie oprze.

Ludzie osiadli w Prowincyach podległych Bafsy Widdińskiemu, wychwalaią jego sprawiedliwość; porządek, bespieczeństwo w kraiu, woyskową karność; żołnierzom dobrze płaci, zdobycz rozdziela według słufzności. Handluiący, podróżni wielbią grzeczność, w odbieraniu ceł umiarkowanie. Każdemu wiadomo, jak miło jest wędrować przez inne Prowincye podległe Sułtanowi Belgradzkim Jańczarom przyrzekł w początkach odsiecz, pochwalił zaięcie twierdzy, zabicie Bafzy; ale późniey uwiadomiony, że prywatnych obywatelów zdzieraią, cofnął słowo posłańców odprawił. Tém jednak nie ustrafzeni Jańczarowie, znaiąc podobno że spolny interes każe nakoniec Pafswanowi przymierzyć się z niemi, nie przestaią gotować się do obrony przeciw Turkom; kontrybucye i podatki nakazują. Dziś Sułtan z Serwii nie ma żadnego dochodu. Ponieważ więc ufzczuplone są dochody jego, zamiefzania wzrastaią, woyska nieczynne, Bafzowie podeyrzani albo też jawnie zniechęceni i nieposłufzni: smutny jest los Porty Ottomańskiey, smutnieyfzego spodziewać trzeba w przyfzłości.

Od granic Włoskich 20. Maia.

Xiąże S. Theodore Poseł nadzwyczayny Króla Jmci dwóch Sycylii, d. 3 Lipca ma prosić uroczyście o Królewnę Izabellę za małżonkę Następcy Tronu Neapolitańskiego. Król Jmć Katolicki córkę odprowadzi do Barcellony. — Dywizya woysk Francuzkich 6. tyś. piechoty, 2 tyś. jazdy licząca z Prowincyi Abruzzo, gdzie stała, iuż wyciągnęła. Kommenderuiący Generał Mathieu od Ministra Stanu Actona odebrał tabakierę bryllantami kameryzowaną z portretem Ferdynanda 4, i list następuiący „Monarcha móy uwiadomiony, Generale, z jaką usilnością starałeś się utrzymać w swojém woysku, gdy przebywało w Państwach iego, karność nayściśleyfzą, ze względem przyzwoitym na rząd kraiowy, religią, i własność miefzkańców; mnie roskazał oświadczyć za to Wodzowi naywyżfze ukontentowanie. To czyniąc jestem etc. 8 Maia w Neapolu. — Król Jmć Etrusków dość ciężko zachorował przed kilko dniami; teraz powraca do zdrowia. — Król Sardyński spodziewany w Rzymie z Neapolu; przyczyna podróży nie wiadoma. — W Liwornie Konsul Batawski odebrał rapport, że do Algeru przybyła z Texel fregata, którey kommendantowi zlecone jest odnowienie dawnego przymierza RPtey z Deiem; toż samo późniey uczyni w Tunis z Tripolu.

Collegium elektoralne *Uczonych* d. 16. zgromadziło się w Bononii, Kupców d. 17. w Brescia. Szkody trzęsieniem ziemi sprawione w Orzinovi nie są wielkie, iak w początkach głoszono; za rzeką Po nie było naymnieyszey. — Z portu Genueńskiego wyszły 3. okręta niosące 550. żołnierza z 3. półbrygady lekkiey piechoty. Eskadra ku zachodowi płynie. Kapitanom zalecono odpieczętować roskazy taiemne oddaliwszy się znacznie od brzegów. W Liwornie podobnym sposobem wsadzono na statki 3. bataliony woysk cudzoziemskich na 14. statków, które wyszły pod zasłoną dwóch fregat. — W Rzymie żywność bardzo droga; lud uskarża się że chleb iemu przedaią niedobry. Ubogich nadzwyczay dawny liczba urosła. W Mediolanie Collegium właścicielów d. 19. odprawiło pierwsze posiedzenie; czynności swoie zacznie od wybrania następcy zmarłemu Serbelloni, który był członkiem Consulty Stanu. — Generał Kelerman młody, i Ernouf Inspektor piechoty z Neapolu powracaiąc prezentowali się Oycu S. Woyska Francuzkie ustąpiły zupełnie z Królestwa; Kawalerya, artylerya, część piechoty, za dni dwa spodziewane w Ankonie; 4. tyś. ludu z chorémi w Tarento i Bari wsadzono na okręta. Wszystkich Francuzów miał pod kommendą Soult 14. tyś: Z zamku S. Anioła do Ripa grande posłano armaty wozy ammunicyine. prochy; zkąd morzem przeydą do Terraciny; chce Ociec S. nadbrzeża Państw swoich ubespieczyć od napaści łotrzyków Afrykańskich.

z Berne 24. Maia.

Proiekt nowey konstytucyi iest w druku iak tylko wyn:dzie z pod prasy, będzie oddany pod sąd zgromadzeniom pierwiatkowym; w księgach otwartych każdy obywatel zapisać ma zdanie swoie; kto tego nie uczyni, między przyimuiącemi będzie liczony. Każdy Canton z 25. tyś ludności iednego przyśle reprezentanta na Seym. Senat składać się będzie z 28. osob na lat 5. obranych; władza wykonawcza oddaie się Landammanowi i dwóm Stadhalterom; 5. będzie Sekretarzów Stanu czy Ministrów. Inne zasady konstytucyine opiszemy, gdy całe dzieło będzie wiadome. Do kraiu Vaud rząd wysłał nowego komisarza; woyska kommendy Generała Thureau przybyłe dla uśmierzenia rozruchów, do Valais powróciły. Reding w małych Cantonach zgromadzonemu ludowi doniosłszy, co się stało w Berne dotychczas, radził czekać spokoynie odpowiedzi spodziewaney od zagranicznych Dworów, ktorym stan oyczyzny przełożył.

z Hagi 30. Maia.

Nie tylko Francuzi w Oyczyznie miefzkaiący, ale nawet znayduiący się zagranicą, odebrali zlecenie odpowiedzieć na pytanie czyli Buonaparte ma zostać Konsulem dożywotnim? Generał en chef Victor, cała armia kommendy jego u Batawów, i wfzyscy inni jednomyślnie napisali, że pragną tego męża widzieć nieśmiertelnym dla dobra i chwały RPtey. Toż samo czynią Obywatele Francuzcy w Anglii, w Niemczech, we Włofzech, etc. Regencya nafza Gubernatorem osady Curaçao wybrała Lauffera rodem Szwaycara. Prawodawcom przełożyła potrzebę założenia w Amsterdamie banku nowego; na co skarb wyliczy 5. mill: złot: Holl: proiekt wzięto na uwagę. Kupcy w Anvers słyfząc że handel i żegluga z portu tego do Indyi wschodniey i zachodniey ma bydź określony, wysłali deputacyą do Paryża. Podobnym sposobem żegluga na rzece Escaut nie ma bydź wolna zupełnie.

z Paryża 28. Maia.

Biegaią tu rozmaite pogłoski o nowym losie, który gotować zaczęto dla Turcyi Europeyskiey. — Generał Leclerc chcąc ożywić upadły handel w S. Domingo, wydał urządzenie, co płacić maią okręta obce i Francuzkie z towarem wchodzące do portów osady; nafze płacą bardzo mało. — Generał Murat przybyły z Mediolanu długie rozmowy miewa z Konsulem Buonaparte. Ludność RRtey Włoskiey według ostatniego rachunku wynosi dufz 3. mill: 822. tyś. — Wkrótce wiedzieć będziemy co narod postanowi o Konsulu swoim. Żołnierze pragną jednomyślnie widzieć Wodza szczęśliwego do żywotnim; niektórzy w księgach zapisali ofiarę połowy dni swoich, na przedłużenie życia jego. — W Cadix ścisłą kwarantanę nakazano statkom przychodzącym z Ameryki; lękać się rząd zaczyna, żeby przez nie ostróżność choroby zaraźliwe nie stały się pospolitemi u Hifzpanów. — W S. Cloud 400. robotników codzień pracuie; pierwfzy Konsul tam zakłada miefzkanie; śliczny zamek wspaniale i gustownie ozdobiony

tém będzie, czém był dawniey Wersalski. — Znalezione w Cap rachunki pokazuią, że Toussaint miał rocznego dochodu 19, wydatku 35. mill: liwr. Pensya jego 300. tyś. Generała dywizyi 27, Generała brygady 18. 85. liczył kommedantów miast i fortec; regularney piechoty 23. tyś. gwardyi tysiąc.

Wdowie zabitego w poiedynku Generała d' Estaing pensyą naznaczył Buonaparte. Zmarły rycerz długo przywodził 4. półbrygadę lekkiey piechoty; dystyngwował się w kilku bitwach, 5 ran cięzkich odniosł. Po zwycięztwie przy piramidach Egiptskich, na boiowisku za męztwo Generałem ogłoszony. W Abukir on pierwszy Turków złamał, i pierwsze linie w morzu potopił; u Generała Menou był Szefem Sztabu. Przeciwnik Regnier na wieki wyrzucać sobie powinien, że takiego obrońcę wydarł Oyczyźnie. Poróżnili się w Egipcie o sposob bronienia kraiu przeciw Anglikom i Turkom D'Esting wyzywał na pistolety, poniewaz dla ran niezgoionych szpady nie mógł używać. Kochaiący honor ganią Generałowi Regnier że z chorym walczył. Odpisał grubo, wzgardę oświadczył temu, który go zacnieyszy niż bydź może Regnier, Wodzowie szacowali iemu przypisał omyłki G. Menou w Egipcie. Po poiedynku pisał do tego wyrzucaiąc dawne błędy, stratę kraiu, rapporta fałszywe, nierozum. Słowem nie wyzywa, lecz daie przyczynę do wyzwania; oświadcza nakoniec, iż żadne rozkazy, żaden przedział od zemsty iego nie zasłoni. Sam Regnier od Ministra woiennego Berthier odebrał krótkie pismo. Zabiegaiąc przypadkom, iaki się zdarzył, chce pierwszy Konsul abyś wyieżdżał z Paryża, i mieszkał o mil przynaymniey 30.

Minister policyi pisał do Agentów RPtey za granicą. Duchownym, powiada, deportowanym rząd pozwala powracać do oyczyzny; dasz więc proszącym pasporta odebrawszy wprzód na piśmie oświadczenie, iako są w iedności z Biskupami Francuzkiemi, obranemi po konkordacie między Konsulem pierwszym i Piusem 7; iako wiernemi będą rządowi przez konstytucyą ustanowionemu; iako nie będą utrzymywali żadnego związku i korrespondencyi z nieprzyiacielem Oyczyzny.

Kładniemy rapport Admirała Villaret do Ministra morskiego, którey więcey szczegułow zawiera, niżeli wszystkie pisma Generała Leclerc. Podbicie, mówi, i uszczęśliwienie osady S. Domingo, głównym było zamiarem wysłania armii do nowego świata. Flotta kommendy moiey uczyniła wszystko co mogła wspieraiąc dzielnie woysko lądowe. Zaieliśmy wszystkie porty, strzeżemy wszystkie nadbrzeża; kommunikacye Francuzom ułatwione, buntownikom niepodobne. Teraz woyny siedlisko w górach niedostępnych; w śrzodku osady pożar zamknięty. Leclerc za poddaniem się dobrowolném G. Maurepas przyszedł do Port republicain drogą niebespieczną; wszędzie trzeba mu było walczyć i rozpraszać potykaiące gromady Murzyńskie. Ale gdy z G. Boudet kray zaymuie od Leogane do Gonaives, ściga G. Dessalines w góry powiatów Atribonite i Mirealais; Toussaint i Christophe zebrawszy kilka tysięcy żołnierza i rolników do rozboiu bardziey niż woyny przywykłych, leciał do Cap, niszczył domy na równinie północney, Morin, Limonade, Terrein rouge ettc. wyzywał Generała Boyer do bitwy ukazuiąc się pod murami samemi. Boyer wziął od flotty wszystkich żołnierzy morskich i artylleryą, wziął ieszcze 1200. maytków, którzy dzielnie pomogli bronić miasta spodziewaiąc się że G. Hardy przyidzie z odsieczą. Zbroyne statki zbliżyłem na ratunek do brzegów, gdzie stały, aż minęło niebespieczeństwo

Leclerc trzymaiąc w ręku część osady południową przez wierność G. Laplume, część Hiszpańską przez poddanie się G. Clervaux i Pawła Louverture, cały departament zachodni, gdzie z armią obecnie się znaydował, umyślił wytępić siłę buntowników zgromadzoną w Crete Pierrot i górach okolicznych. Dwie tam twierdze były dość porządne i mocne. Debelle, Dugua, Devaux, Boudet tu ranę odnieśli; Leclerc w szarfę ugodzony kulą, która iuż moc straciła; czterech Adiutantów przy nim postrzelono. Straciliśmy 500. zabitych i ranionych; lecz murzyni odwagą i uporem woysk naszych przerażeni; po górach, które dotąd miano za niedostępne, ścigani bez wytchnienia, widząc twierdze bombami zburzonę, lękaiąc się szturmu, z Crete Pierrot ustąpili. Żołnierz Francuzki żadnego pardonu zaciętym nie dawał. Zatém Hardy poszedł z dywizyą ku północney równinie i miastu Cap, marszem, iak mówią, forsownym, dla złączenia się z G. Boyer. Tegoż czasu Desfourneaux przy pomocy G. Maurepas bronił od rabunku i pożogi Limbé, Borgne, Plaisance, Port de paix, Rabel, Mole Nicolas; fregaty i korwety blisko brzegów stoiące pomagały. W drugiey stronie Admirał Magon słabe maiąc siły, odbiiał przecie zamachy nieprzyiacielskie, ocalał osadę w Maribaroux, Valliere, Laxabon, Libertê. Dwa okręta liniowe i fregata nie odstępowały wodza; maytkowie dzieląc się niebespieczeństwem i pracą z żołnierzami, równe prawo nabyli do chwały. Taka iest treść woiennych czynności w miesiącu ventose; Generał Leclerc bliższy świadek dokładniey opisuie zysk obustrony i klęskę.

Dywizya Admirała Latouche ciągle stała w Port republicain, strzegąc pilnie brzegów południowych i zachodnich. Leclerc sam do Cap przybył dla umówienia się ze mną co daley czynić mamy. Sternik w porcie wyżey pomienionym osadził na skale okręt *Foudroyant*; RPta bliską była zguby iednego z naylepszych statków; Officyerowie naprawili omyłkę sternika; okręt ocalał, straciwszy rudel tylko. Po naprawie odesłałem go z drugim Jean Bart do Port Republicain, dokąd udała się Generałowa Leclerc. Okręta: Zelé, Touville, Suiftsure przybyły do Cap 23. Marca; fregaty z Havre wysłane d. 26. z tych statków na ląd wysadzono 3 tysiące żołnierza, co armią ucieszyło niezmiernie, potrwożyło buntowników. Przybyły ieszcze statki Rhinoceros i Deconverte; ze mną razem wysłane z Brestu; do Corogne i Ferrol dla naprawy zawinąć musiały. Juześmy tracili nadzieię oglądania dywizyi Batawskiey; lecz nakoniec przyszła dnia wczorayszego 7 Kwietnia, żeglugę miała naypomyślnieyszą bez przypadku; chorych nie ma na eskadrze, 2500 ludu wysiadło na ląd; przez co armiia sił ma nad potrzebę. Admirał Hartsink chce płynąć do Ameryki północney; ia wyhodzę pod żagle do Brestu, poniewaź w S. Domingo nie potrzeba wielkiey flotty. Fregaty nasze z wyspy Cuba zprowadziły 350 Mulatrów dawniey wygnanych, dziś z nami służyć gotowych. Angielską fregatę, Nereida przyieliśmy w Cap, iak Dukworth przyiął Cornelią, grzecznie; szuka statku, zabranego iak powiada, przez korsarzów Szefa Toussaint. Rząd Hiszpański w Hawanie nam pożyczył chętnie wszystko czegośmy potrzebowali; między innemi 500 tyś. piastrów i wiele sukna. Żywność tam droższa niż w S. Domingo; mąkę zprowadzać zwykli z Ameryki północney. Mamy teraz wszystkiego nad potrzebę. Officyerowie nasi wychwalić nie mogą Admirała Gravina; sprzyia nam statecznie; słodko iest mieć takich sprzymierzeńców i przyiacioł. Jemu przypisuiemy w znaczney części skutek pomyślny wyprawy naszey. Wysyłam do Hawany okręt Hiszpański Gennaro, uszkodzony gdy zginął nasz Desaix; przydałem dla straży fregatę.

Villaret.

Dokończenie mowy K. S. Portalis.

Jeśli jest ambitny, może robić spisek, wzburzyć umysły; sprzeciwiaiąc się władzy świeckiey, wystawuie onę u ludu na wzgardę. Kościoł oddzieli się od narodu, w fakcyą przemieniony. Tego lękać się nie trzeba od głowy Kościoła powszechnego; daleki jest Papież, lud go nie widzi; przesądy narodowe, obyczaie, charakter, duch czasem obywatelski; odrzucaią obce

do buntu poſzepty, przeſzkadzaią rozſzerzeć władzę, rozciągać pretensye. Ociec S. zaięty jest myslą o rządzie powſzechnym całego Kosciołą. Gdyby chciał co czynić prawom przeciwnego u nas, możemy zawſze przeſzkodzić sposobem od prawa dozwolonym, bez publicznego zgorſzenia, i woyny o religią domowey.

Rzadko ucieſzyły się narody Katolickie z Patryarchów i Prymasów; nauczone doswiadczeniem obieraią raczey podlegać Papieżowi; głos jego z daleka słabo mówi do umysłów ludzkich; intereſsem jest jego poważać rządzących narodami postronnemi, od których protekcyi spodziewa się dla siebie i religii. Tam gdzie nie uznaią głowy powſzechney Kościoła, rząd zawiaduie intereſsami duchownemi, znaiąc jak trudno utrzymywść w zgodzie i jedności głowę narodu i głowę Kościoła narodowego, gdyby oddzielne były. Więc Francuzom nayprzyzwoiciey uznawać Apostolską Stolicę.

Reszta późniey.

Od Rządu Gubernskiego Wileńskiego ogłasza się, iżby życzący kupić z Publiczney Licytacyi Folwark Pokrayczyn zwany w Powiecie Wileńskim leżący, w którym znayduie się Dóm drewniany zdalszą budowlą, i cztery włoki gruntu bez Chłopow, czyniący roczney intraty złł: Poll: 200. opisany za pretensyą Buchaltera Sobolewskiego, stawili się w rządzie tuteyszym dla konkurencyi i układu, sami przez się lub przez Plenipotentow swoich prawnie umocowanych na termina pierwszy 3go drugi 10go i trzeci 27. Junii bieżącego Ru Datt Maia 14. dnia 1802. Roku.

Opisanie byłych rzeczy w zgubionym Kałamarzyku dnia 24. Apryla 1802 Ru. między Solecznikami a Woronowem Stacyami Pocztowemi na trakcie z Wilna do Lidy.

w Worku białym płóciennym Czerwonych Złotych 750. — w Worku szarym grubym płóciennym Rubli 18. — w Worku starym iedwabnym Szafirowym Czerwonych Złotych podwoynych Węgierskich Kremnickie zwanych 11.

Czerwony Złoty Leopolda Cesarza Kremnicki nowy 1. — Dwodziestowek nowych 4

Pierscien Brylantowy duzy z Cifrą brylantową Nieboszczyka Króla na Szkle Szafirowym na spodzie na oprawie Liczba wyrysowana 26. 1.

Pieścien Złoty z Syloetką Damską za Szkłem 1. — Pierścień Złoty z Cifrą wiązaną na obydwie strony; M.Z, na Krwawniku 1.

Szpinka Brylantowa z dziewięciu brylantow dużych przednich złożona na Szarnierze do odszrubowania 1. — Szpinka w złoto oprawną prostey roboty z paciorkami emaliowemi zielonego i niebieskiego koloru, a porrzodku ieden dyksztein czyli szkło 1. — N. B Szpinka i Pierscien brylantowe w futeralikach skurzanych czerwonych. Pulares Angielski w skurcze czerwoney, w którym różne notacye Domowe, oraz Plenipotencye ś. p. Oginskiego W. Zyłłokowi służąca, takoż dwa Piankiety na papierze Pocztowym przez ś. p. Oginskiego Hetmana podpisane, z adnotacyą na drugiey stronie na przeciw podpisu na 2,000 Czer. Złł: na każdym. Tegoż Blankiet z podpisem tylko na arkuszu małego papieru Hollenderskiego Oblig s. p Michała Oranowskiego służący z odpisaniem na drugiey stronie zapłaty tey ſummy przez JW. Pocieia Oboznego W. X. Litt: i Plenipotencya W. Godebskiego służąca W. Zyłłokowi Fascikuł Papierow do intereſsu z Kaſsą Cesarską Krakowską, gdzie Dokument JP. Kuſzla Kaſsiera na summę Złł: Poll. 3,500. i kilka innych Pism po Niemiecku i Popolsku — Kwit Piatona Sokołoff z odebranych i pieniędzy z Klucza Kijowieckiego, oraz kopia podawaney Prożby niedawno do JW. Generała Gubernatora Litt: wyrazaiącey pretensyą do kaſsy Cesarskiey Fascikuł Papierow zapisany rożne Dokumenta pieniążne, o tych własciciel zupełnie niepamięta iakie były, procz tylko, że był między niemi Kontrakt Aręndowny na Klucz Rzeczycki przez W. Jozefa Szwykowskiego podpisany. Kopia Kontraktu Aręndownego na Folwark Stawki w Kluczu Włodawskim leżący, i Inwentarz z podpisem w Kopii Michał Zyłłok. Księga przychodu i rozchodu pieniędzy od 24. Junii 1800. Roku Księga rachunkowa expedycyi Kontraktow Bzeskich, obydwie oprawne w papier kolorowy malowany w paseczki, papier w Książkach gruby Cesarskiey fabryki 2. Kalendarze, ieden 1801. Ru, w papier granatowy, 2gi 1802. Ru w papier niebieskawy oprawne. 3 Testimonia Andrzeia Puchalskiego Kilka Listow do W. Zyłłoka, i inne rożne notacye Ekonomiczne. — Tabakiera Szylkretowa z portrecikiem w Miniaturze malowanym ze ſzkłem: Matka karmiąca Dziecie, koło ſzkła obwódka złota. — Portrecik mały figury owalney Buonapartego na pargaminie ołówkiem rysowany przedniey roboty i 2. pary rękawiczek Sarnich. 1. Noż Angielski duży w białą kość oprawny z Trybuſzonem. 2. Worki jadwabne nowe próżne, jeden w oczka robiony koloru orzechowego, drugi w podłużne paski cieniowe koloru żółtego i błękitnego, obydwa roboty rzadkiey nowo wynalezioney. Kilka piórek do zębow obrabianych złotem, srebrem, i jedwabiem z wyrabianemi literami. Książka do nabożeństwa w czarney oprawie Łacińska, tytuł: Palatium Reginæ Cæli. Książeczka pisana o budowaniu Chałup z ziemi, i ubespieczenia dachow od pozaru. 3. Sztuki ćwiartkowe rysunkow ręcznych na piece gorzalniane, i opisanie stawienia tychże piecow. 2. Linie czarne hebanowe. 1. Linia z drzewa mahoni. 1 Łokiec składany architektoniczny, półtora łokcia Warſzawskiego maiący, z drzewa żółtego w mosiądz oprawny z rozmiarem na ćwierci i całe. Kałamarz ſzklanny ſzlifowany, Piasecznik, Scizoryk Angielski prawdziwy z osmio żelażkami, Nożyczki, Pieczątka stalowa, herbu Slepowron. Kałamarzyk sam skurą ſzarą marmurkową powleczony, z zamkiem z ſzufladą wyciągaiącą się, z wierzchu także z zamkiem. — Tę ſzkodę poniosł Michał Zyłłok Sędzia Ziem: Brzeski, który upraſzaiąc wſzystkich o śledzenie tey Szkody po znakach tu opisanych, zapewnia, iż nadgrodzi temu, ktoby dosledził ofiaruiąc czerw: złłch sto, i przyrzekaiąc wrócić koſzt poniesiony. — Adreſs dóydzie go w Brześciu Litt: lub niech da wiedzieć do utrzymuiącego Gazety Wileńskie.

Na skutek Ukażow Litt: Wileń. Guberń Rządu jednego w dniu 3cim za N. 5,015 względem rozdzielenia summy wziętey za zprzedany z publicznego targu Dom Aseſsora Stokwisza 427. rubli, po między Kredytorow iego; drugiego w dniu 14stym idącego Msca Maia za N. 5,441. względem rozpatrzenia pretensyow stosowanych przez Wierzycieli do Wileń. mieſzczanina Benedykta Andersa, którego Dom nad rzeką Wilenką za Królewskim młynem sytuowany na satysfakcyą pretensyi Porucznika Etimowa zaięty, i pod publiczną sprzedaż podany znayduie się; a to w celu uczynienia o realnych pretensyach decyzyi. Magistrat Wileń: przez ninieyszą Publikatę zawiadamia wszystkich Pretensorow i Kredytorow, tak JP. Asessora Stokwisza, iako też Mieszczanina Andersa, ażeby każdy naydaley do dnia pierwszego przyszłego Miesiąca Lipca stawał w Magistracie z dowodami swych pretensyi, dla wymiaru każdemu należney wedle Prawa satysfakcyi 1802. Maia 23. dnia.